Brno-Jundrov, Brno

Část obce: Brno
Okres: Brno-město
GPS souřadnice: 49.205720N, 16.554961E
Počet obyvatel: 4 343
Adresa URL: www.jundrov.brno.cz

Kraj: Jihomoravský
Správní obvod: Brno
První pís. zmínka: 1277 (747 let)
PSČ: 637 00

Historie obce Brno-Jundrov

Přestože nás stopy osídlení úrodné brněnské krajiny kolem obce Jundrov prokazatelně zavedou až do doby kamenné, první písemnou zmínku o vesnici „Sulostovice", jak se tehdy Jundrov nazýval, nacházíme až v r. 1277. Ale už o 23 let později se v listině Václava II. dočítáme o obci „Judendorf" (v překladu „Židovská ves"). Proč a jak ke změně jména došlo, neumíme dodnes uspokojivě vysvětlit. Název obce se časem měnil a vyvíjel (Jundorff, Juondorf) a teprve na počátku 17. století nacházíme ve starých listinách česky psaný „Jundrov", který snad může být i odvozeninou osobního jména „Jindra" či „Jundra". V průběhu dějin změnila vesnice několikrát svého majitele. K těm významnějším patřil církevní řád augustiniánek, které dostaly někdy po r. 1375 Jundrov darem od moravského markraběte Jošta. Byl to dar nesmírně výhodný. Příjmy augustiniánského kláštera rostly s rozšiřováním vinic, kterých bylo v Jundrově a kolem něho nespočet.Až po dvou stoletích panování augustiniánek se Jundrov v r. 1581 dostává do područí jezuitského řádu. Na dobu, kdy se jezuité stali jundrovskými pány, máme dodneška krásnou památku v hraničních kamenech z let 1588 a 1589 na rozhraní jundrovského a kohoutovického katastru pod vrškem Hobrlenky. Doba jezuitského panování je však také poznamenána řadou pohrom, a to jak v podobě válečných útrap (švédské vojsko v r. 1645 zničilo úrodu obilí, domy i vinice), tak v podobě požárů, z nichž nejhorší byl ten z 22. dubna 1691, kdy po půlnoci vyhořela celá dědina (tj. 23 chalup pro 64 osob). S velkými požáry, a dokonce i s cholerou se obyvatelé Jundrova museli vypořádávat ještě i ve století 19. Zajímavým počinem jundrovských občanů a důkazem tehdejšího stavitelského umu je značné napřímení toku řeky Svratky, ke kterému došlo v r. 1775. Tehdy nově zbudovaným korytem teče řeka dodnes. Velkou řadu změn přináší 2. polovina 19. století. R. 1848 je zrušeno poddanství a zavedena občanská rovnoprávnost pro selský stav. Z vděčnosti pak Jundrov staví při vchodu do dědiny u statku č. 1 v r. 1849 kamenný kříž, který tam stojí dodnes. O rok později je Jundrov na 17 let sloučen s Vinohrádkami a Žabovřeskami v jednu obec Žabovřesky (od r. 1868 je jundrovská obec opět samostatná). Nadmíru důležitý je r. 1874, kdy je v Jundrově otevřena škola (budova na začátku dědiny s č. p. 1). Do té doby chodily jundrovské děti do komínské školy, někdy také do Bystrce. S vyučováním se začalo 4. ledna téhož roku. V r. 1885 bylo nutné zřídit druhou třídu, a protože budova nestačila, začalo se 21. listopadu 1887 učit v nově postavené dvoutřídní škole, která dostala popisné číslo 114.Konec století překvapil dědinu katastrofou ve vinohradech. Révokaz a perenespora (lidově zvaná ruda) zničily vinice nejen v Jundrově, nýbrž i v celém širokém brněnském okolí. Vinná réva byla vykopána a spálena. Na její místo nastoupil angrešt, rybíz a ovocné stromoví. Rozmnožily se jahody. Od poloviny 19. století začíná také díky přistěhování továrních dělníků nebývalá výstavba obce. Zatímco dědina 14. až 17. století měla ustálený počet 24 statků,

v r. 1826 už má 50 čísel, v r. 1875 má Jundrov již číslo 100, v r. 1890 je to 116 čísel a v r. 1900 dokonce 167 domů. V letech 1891 je stavěna okresní silnice z Pisárek do Jundrova a začíná se s výstavbou malých dělnických domků u mostu kolem nové silnice (dnešní ulice Veslařská). Stavbu silnice dokončuje v r. 1900 nový dřevěný most směrem k Žabovřeskám, zvaný Karlův. Ten stál na místě nynějšího mostu přes řelu Svratku a nechal ho postavit rytíř Karel Regner z Bleybenu, který bydlel ve vile „Pánův dům", dnešní škole pro mládež s vadami sluchu.Zákonem z dubna r. 1919 je Jundrov připojen k Brnu (spolu s dalšími 22 předměstskými obcemi je sloučen s Brnem ve Velké Brno), ačkoli faktické převzetí Jundrova do správy města bylo provedeno až o 2 roky později. Ve 20. a 30. letech minulého století se v Jundrově postupně buduje kanalizace, zavádí se plyn, vodovod a elektřina, tramvajová doprava se přibližuje k Jundrovu na 1 km.Dlouhou tradici mají v Jundrově různé kluby a spolky. Na řece Svratce se veslaři prohánějí od r. 1869, kdy vznikl německý Brünner Ruderverein, v r. 1881 vzniká další německý veslařský klub Bruna, Český veslařský klub se do Jundrova přistěhoval z Obřan teprve v r. 1913.Z tělocvičných spolků působil v Jundrově od r. 1918 nejstarší a také nejsilnější Sokol, který si vletech 1930 a 1931 postavil sokolovnu a v téže době mu byla povolena kinolicence, čímž Jundrov dosáhl prvního stálého kina. Brzy po Sokolu vzniká v r. 1919 tělovýchovná jednota ČSL Orel. Sportovní klub Jundrov vzniká v r. 1924 a věnuje se fotbalu. Mezi spolky a sdruženími netělocvičnými zaujímá první a důležité místo Sbor dobrovolných hasičů, založený v r. 1900.